

## Seixanta anys després dels Tractats de Roma

El proper 25 de març, es compliran 60 anys de la signatura dels Tractats de Roma per part de l'Alemanya Federal, França, Itàlia i els països del Benelux. El més important d'aquests tractats va ser la constitució de la Comunitat Econòmica Europea (CEE) per desenvolupar un mercat comú, una unió duanera i polítiques comunes amb la premissa que, a mesura que augmentés la interdependència econòmica entre els països, disminuirien les possibilitats de conflicte. La CEE ha evolucionat fins a l'actual Unió Europea (UE), però, en un context d'euroescepticisme creixent, és convenient recordar que el seu objectiu principal s'ha complert: la pau entre els països membres.

Avui dia, però, la UE aspira a molt més que un futur pacífic. Aspira a comptar amb una economia inclusiva, solidària, sostenible, competitiva i preparada per al futur; a disposar de mecanismes que ajudin a afrontar les conseqüències de la crisi sobre l'atur o els nivells de deute públic; a facilitar la lluita contra el terrorisme; a garantir un marc de llibertats, de tolerància i d'igualtat davant la llei, i a tenir una veu forta en un món cada vegada més multipolar, en què els països europeus veuen diluït el seu pes individual davant l'avanç dels grans països emergents.

Aspira també, i no és menys important, a oferir als ciutadans europeus un projecte que il·lusioni. Atesa la creixent desafecció ciutadana per la política i per les seves institucions, es tracta d'un repte complex. Tampoc ajuda la pràctica habitual per part dels governs nacionals de culpar Brussel·les dels problemes i de no assumir com a pròpies les decisions adoptades conjuntament al si de la UE. En aquest context cal emmarcar el *brexit* i l'auge dels partits euroescèptics, amb la possibilitat d'una victòria a França de Marine Le Pen, que qualifica la UE de monstre antidemocràtic i que propugna la sortida de França de la Unió i l'abandonament de l'euro.

No hi ha dubte que la bretxa entre aquestes aspiracions i els instruments i els recursos de què disposa la UE és enorme. A més a més, el context actual presenta desafiaments majúsculs: els dubtes que suscita la globalització, la repercussió de les noves tecnologies, el flux de refugiats, l'amenaça terrorista...

En aquest context, el Llibre Blanc sobre el futur d'Europa que acaba de publicar la Comissió Europea, «Reflexions i escenaris per a l'Europa dels vint-i-set el 2025», sembla molt oportú per fomentar un debat informat sobre quina Europa volem. Un debat en què, òbviament, s'han d'implicar el Parlament europeu, els parlaments i les autoritats nacionals i regionals, però que, sobretot, ha d'arribar a la societat civil.

La Comissió ha plantejat, a tall il·lustratiu, cinc escenaris per al 2025 (no són exhaustius ni mútuament exclusius):

1. Continuar igual. Una opció que, segurament, seria llançar una puntada cap endavant fins que les circumstàncies –un conflicte prou important– obliguin a prendre decisions.
2. Concentrar-se en el mercat únic. No sembla una opció real per als països de la zona de l'euro, que han de fer més, i no menys, per garantir la integritat de la moneda única.
3. Impulsar una UE a dues velocitats. A la pràctica, ja estem instal·lats en aquesta opció, amb l'euro o amb Schengen, però, certament, es podria estendre a altres àmbits.
4. Fer menys però millor, concentrant-se, per exemple, en comerç, en seguretat interior, en migració, en gestió de fronteres i en defensa. De nou, no sembla una opció per als països de l'euro.
5. Fer molt més conjuntament, la qual cosa requeriria avançar cap a una unió política. Una opció per a la qual potser la major part dels països encara no està llesta, però que sembla ineludible a llarg termini per als països de l'euro.

Com diu el Llibre Blanc, a l'hora de triar el camí, hem de recordar que als europeus sempre ens ha anat millor quan hem mantingut la nostra unió, ferma i confiança que podem construir junts el nostre futur.

**Enric Fernández**  
Economista en cap  
28 de febrer de 2017